

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język hiszpański
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Forma arkusza:</i>	MJHP-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	22 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
  - popełnia błędy, które
    - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *recordar fondos* zamiast *recaudar fondos* w zadaniu 3.3.
    - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *encuentran en el vertero* zamiast *encuentran en el vertedero* w zadaniu 3.1.
    - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *cuidar la temperatura en las cuevas* zamiast *instalar calefacción* w zadaniu 6.6.
  - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
  - udziela odpowiedzi, która
    - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *emigraban* zamiast *migraban a las ciudades en busca de trabajo* w zadaniu 6.5.
    - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *su mantenimiento resulta barato* zamiast *son muy caras* w zadaniu 6.8.
  - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *pagar por amplitud y calefacción* zamiast *pagar por calefacción* w zadaniu 6.6.
  - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem
  - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku hiszpańskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku hiszpańskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla konkretnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są również odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	C
1.2.		II.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.	B
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
1.4.			C
1.5.			A
1.6.			C

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.2.			A
2.3.			B
2.4.			E
2.5.			F

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1246).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>		
3.3.	I. Znajomość środków językowych.		
3.4.	<i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.

Uszczegółowienia do zadania 3.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
encuentran en el vertedero	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
encuentren en vertedero encontrarán en el vertedero	akceptuje się drobne błędy niezakłócające komunikacji
han encontrado (encontraron, encontraban) en el vertedero	akceptuje się odpowiedź w czasie przeszłym
encuentran en el basurero (en la basura) encuentran entre la basura buscan en el basurero la gente tira a la basura se encuentran en la basura fueron (son) basura se tiran (a la basura) fueron tiradas a la basura	akceptuje się rzeczowniki <i>basura</i> i <i>basurero</i>

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
encuentran en la calle no necesitan tiran a la basura no son útiles parecen basura	odpowiedź niezgodna z tekstem
están de basure troban en la basura	odpowiedź niekomunikatywna
encontra(n) en la basura	błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku hiszpańskim oraz kluczowym dla rozwiązania zadania
encuentran fuera de la ciudad (en las afueras de Cateura)	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
pueden usar para instrumentos son de basura	odpowiedź niejasna
encuentran en el vertero	użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst

Zadanie 3.2.

Akceptuje się odpowiedź, w której zdający podaje informację, że Fabio Chávez zaczął udzielać lekcji muzyki na prośbę mieszkańców miasteczka.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
sus padres	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
los (unos) padres	akceptuje się użycie rodzajnika zamiast zaimka dzierżawczego
los padres de los hijos (niños)	
padres	akceptuje się brak rodzajnika
los (unos) habitantes (de Cateura, del pueblo)	akceptuje się rzeczownik <i>habitantes</i>
la gente del pueblo	akceptuje się rzeczownik <i>gente</i> , pod warunkiem że zdający doprecyzowuje, że chodzi o ludzi z miasteczka Cateura

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
las autoridades un ingeniero	odpowiedź niezgodna z tekstem
la gente los habitantes del país	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
sus padre su padres	błąd w strukturze o wysokiej frekwencji w języku hiszpańskim; odpowiedź niejasna
los padres que iban los habitantes	błędy poważnie zakłócające komunikację

Zadanie 3.3.

Z odpowiedzi zdającego musi jasno wynikać, że działania Alejandry Amarilla polegały na opublikowaniu w internecie jej nagrania LUB zdobyciu środków finansowych.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
subir su vídeo a la red colgar su documental en la red publicar su vídeo en Internet	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
recaudar fondos	
recoger dinero recibir fondos conseguir dinero	akceptuje się czasowniki <i>recoger</i> , <i>recibir</i> , <i>conseguir</i> zamiast <i>recaudar</i>
subir al red el video subir video (película, grabación) de (sobre) orquesta en Internet poner (colocar) su grabacion en Internet	akceptuje się błędy w odpowiedzi, jeśli jest ona komunikatywna i została przekazana kluczowa informacja
colgar su vídeo subir su grabación publicar su documental (su grabación, su vídeo)	akceptuje się czasowniki <i>subir</i> , <i>colgar</i> i <i>publicar</i> bez dopełnienia <i>en Internet</i> lub <i>a (en) la red</i>

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
enviar donaciones enviar invitaciones dar conciertos con la orquesta publicar fotos de la orquesta organizar conciertos ganar dinero	odpowieź niezgodna z tekstem
recordar fondos recibir fundas	błąd zmieniający znaczenie wyrazu
filmar la orquesta donaciones subió el vídeo a la red hacer un vídeo (del concierto) grabar el vídeo de la orquesta	odpowieź nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę
promocionar (popularizar) la orquesta	odpowieź nie jest wystarczająco precyzyjna
coger fondos poner el vídeo	odpowieź niejasna

Zadanie 3.4.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
llamar (captar, atraer) la atención	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
llamar (captar, atraer) atención	akceptuje się drobne błędy niezakłócające komunikacji
despertar el interés (la curiosidad)	

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
tocar un par de piezas decir que crean música de (con) basura decir "gracias" dar las gracias	odpowiedź niezgodna z tekstem oraz niespójna z fragmentem tekstu następującym po luce
prestar atención que llamaran la atención hacer callar centrar la atención	odpowiedź nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę
cambiar el pensamiento cambiar la opinión mantener la atención	odpowiedź niezgodna z tekstem
grabar (capturar, coger, atar, seguir) (la) atención	błędy leksykalne zakłócające komunikację
mostrar el problema tomar atención	odpowiedź niejasna

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
4.2.			D
4.3.			C
4.4.			D
4.5			A

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	F
5.2.			D
5.3.			E
5.4.			B
5.5.			A

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
6.2.			D
6.3.			C
6.4.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu [...].	B

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.6.			
6.7.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>		
6.8.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

Aby odpowiedź została zaakceptowana, zdający musi podać informację albo dokąd przynosili się mieszkańcy jaskiń (do miast), albo w jakim celu (w poszukiwaniu pracy).

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
migraban (se iban) a las ciudades en busca de trabajo (se) iban a buscar trabajo a (en) la ciudad (las ciudades)	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
emigraban (iban para vivir, iban, se trasladaban) a la ciudad buscaban trabajo (empleo) en las ciudades (se) iban a buscar trabajo no había (no tenían) trabajo	akceptuje się odpowiedź, w której zdający podaje tylko jedną z przyczyn
la gente trató de obtener el trabajo los habitantes necesitaron trabajo fueron a la ciudad para buscar el trabajo necesitaban algun trabajo la gente ha buscado trabajo	akceptuje się drobne błędy niezakłócające komunikacji

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
las casas en cuevas eran incómodas querían vivir más cómodamente preferían vivir en casas modernas (en pisos)	odpowiedź niezgodna z tekstem
emigraban (se iban, se mudaban, se trasladaban) a otros lugares	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
eran buscando de trabajo buscaron de (por) trabajo en otras ciudades la gente busco trabajo en la ciudad los habitantes necesitaron trabajo que pusieron encontrar en la ciudad	błędy poważnie zakłócające komunikację
buscan trabajo	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem poprzedzającym lukę (czas teraźniejszy)

Zadanie 6.6.

Akceptuje się odpowiedź, w której zdający uwzględnia tylko jedną z dwóch przyczyn niskich kosztów utrzymania.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
instalar calefacción ni aire acondicionado	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
instalar calefacción invertir en calefacción instalar aire acondicionado calentarlas pagar (por) el aire acondicionado pagar (por) la calefacción	akceptuje się odpowiedź, w której zdający uwzględnia tylko jedną z przyczyn niskich kosztów utrzymania
tener (poseer, usar) (la) calefacción (y aire acondicionado) poseer climatización mantener la calefacción en invierno	
instalar la calefacción en invierno o usar el aire acondicionador durante el verano	akceptuje się odpowiedź zgodną z tekstem sformułowaną w formie zdania współrzędnie złożonego, w którym zdający zawarł obie kluczowe informacje, ale jedna z części tego zdania zawiera poważne błędy językowe
calentar el piso	akceptuje się rzeczownik <i>piso</i> w znaczeniu <i>vivienda, casa</i>

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
instalar puertas (chimeneas, ventanas)	odpowiedź niezgodna z tekstem
instalar calefacción y ventanas pagar por amplitud y calefacción	dwie odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna
para calefacción para tener la calefacción	odpowiedź nie jest logiczna i/lub nie jest spójna z fragmentem poprzedzającym lukę
mantener la temperatura de las casas cueva cuidar la temperatura en las cuevas la calefacción	odpowiedź niejasna, wieloznaczna

Zadanie 6.7.

W zadaniu wymagana jest odpowiedź dwuczłonowa.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
las (agencias) inmobiliarias ... los (propios) inquilinos los propietarios ... las (agencias) inmobiliarias	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
(agencias) inmobiliarias ... inquilinos	akceptuje się rzeczownik <i>inquilinos</i> (bez rodzajnika) po spójniku y
los dueños de las cuevas ... agencias inmobiliarias los que viven en las cuevas y las inmobiliarias	
(agencias) inmobiliarias ... propios inquilinos	akceptuje się drobne błędy niezakłócające komunikacji

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
las autoridades ... las agencias inmobiliarias los inquilinos ... las autoridades	dwie odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna
las agencias inmobiliarias los inquilinos	odpowiedź niepełna (tylko jeden człon)
las agencias ... los inquilinos	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

Zadanie 6.8.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
cuesten (cuestan) más que un piso (céntrico) cuesten (cuestan) una fortuna (un dineral) su coste es (bastante) alto su precio es elevado haya que pagar un dineral son muy caras son más caras que un piso en la ciudad cuestan mucho

Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
sea (es) más caro que un piso en la ciudad no son baratos	akceptuje się drobne błędy niezakłócające komunikacji
se tiene que (se debe) pagar mucho dinero su precio va (está) creciendo sus precios van en aumento las autoridades no apoyan a los inquilinos	

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
su mantenimiento resulta caro las cuevas son de tamaño medio esta tendencia va a cambiar en los próximos años	odpowieź niezgodna z tekstem
su mantenimiento resulta barato hay mucha gente interesada en este tipo de vivienda están de moda eso no va a cambiar en un futuro muchas gente busca este tipo de vivienda como segunda residencia o inversión turística su gran precio tienen que (deben) pagar mucho dinero tiene que (debe) pagar mucho dinero	odpowieź nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentem poprzedzającym lukę
tiene paga mucho dinero	błędy poważnie zakłócające komunikację
no hay mucha gente que vive en las casas cueva	odpowieź niejasna

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	D
7.2.			A
7.3.			D
7.4.			A
7.5.			B
7.6.			C

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>todos</i>
8.2.			<i>tiempo</i>
8.3.			<i>más</i>
8.4.			<i>se</i>

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
9.2.		
9.3.		
9.4.		

Zadanie	Poprawna odpowiedź
9.1.	<i>como si fuera (fuese)</i>
9.2.	<i>Faltaba poco / Faltó poco / Poco faltó / No faltó mucho / Ha faltado poco / No ha faltado mucho / Quedaba poco</i>
9.3.	<i>no vale (merece) la pena perder / no vale (merece) la pena gastar</i>
9.4.	<i>si no le/lo hubieran (hubiesen) despedido (echado) / de no haber sido despedido (echado) / de no haberlo (haberle) despedido (echado)</i>

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi
9.1.	<i>como sería / como estuviera / como si era</i>
9.2.	<i>Fue muy cercano / Estaba muy cerca / No se ha faltado mucho / No se faltó mucho / A poco faltó</i>
9.3.	<i>no hace falta perder / no puedo perder / no merece la pena de perder / no vale la pena / no merezca la pena perder / no está bien perder / no es razonable perder / no vale la pena pasar / no vale la pena dedicar</i>
9.4.	<i>si no hubiera tirado / si no le habían despedido / si no le hubieran quitado (expulsado)</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 9. wpisywany fragment nie przekracza pięciu wyrazów.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Poprawna odpowiedź
8.3.	mas

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
9.1.	<i>comosi fuera</i>
9.3.	<i>no merese la pena perder</i>

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz wady i zalety organizowania maratonów oraz innych biegów masowych w miastach.
2. Wraz z grupą kolegów chcielibyście wykonać graffiti na fasadzie osiedlowego domu kultury. W **liście** do dyrekcji domu kultury:
  - uzasadnij, dlaczego chcecie wykonać graffiti właśnie w tym miejscu
  - napisz, jakiego wsparcia oczekujecie na potrzeby tego projektu.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (list)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.4. Zdający przedstawia intencje [...] i plany na przyszłość.
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny	

2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu		zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L			
5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Jeżeli zdający tworzy wypowiedź w innej formie niż wskazana w temacie (np. pisze list zamiast rozprawki), praca jest kwalifikowana we wszystkich elementach formy na poziom 0.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz wady i zalety organizowania maratonów oraz innych biegów masowych w miastach.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw” powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do faktu organizowania w miastach maratonów i/lub innych biegów masowych oraz stwierdzenie, że w pracy będą rozpatrywane wady i zalety organizowania takich właśnie imprez (wymaga tego ten typ rozprawki). Jeśli zdający formułuje tezę, która wskazuje, że będzie rozpatrywał wady i zalety organizowania biegów masowych bez zasygnalizowania, że chodzi o biegi masowe organizowane w miastach LUB że przedstawi wady i zalety organizowania imprez masowych w miastach bez zasygnalizowania, że chodzi o biegi, to taka teza jest uważana za nie w pełni zgodną z tematem i jest kwalifikowana na poziom niższy.
Jeśli zdający formułuje tezę, w której wskazuje, że będzie rozpatrywał wady i zalety organizowania imprez sportowych, ale w jego tezie nie pojawia się informacja ani o tym, że chodzi o maratony lub biegi masowe, ani o tym, że są one organizowane w miastach, to taka teza jest uważana za niezgodną z tematem.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. wskazywać, że prezentowane będą wady i zalety. Na przykład: *Organizar maratones u otros tipos de carreras de participación masiva en las ciudades tiene tanto ventajas como desventajas.*
3. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *¿Es una buena idea organizar en las ciudades carreras en las que participan miles de personas?*, to uznaje się ją za odbiegającą od tematu. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą rozpatrywane wady i zalety, np. *¿Cuáles son las ventajas y las desventajas de organizar maratones en las ciudades?*
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0. (np. rozprawka „za i przeciw” z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).
5. Użycie zwrotów typu *En mi opinión...*, *A mi parecer...* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw”, jeśli zdający wskazuje w tezie na wady i zalety danego zjawiska.
6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że w ostatnich latach w wielu miastach organizowane są biegi masowe, nie jest tezą.
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypracowania.
8. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *Organizar maratones en los centros de las ciudades tiene sus pluses y minuses. / En muchas ciudades se organizan muchos correos. Eso tiene sus ventajas y desventajas.*
9. Teza, w której komunikacja jest zakłócona w kluczowych elementach, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Organizar maratones en los centros de las ciudades tiene sus positivos y negativos.*
10. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Hoy en día, en muchas ciudades organizan maratones o otras carreras de la larga distancia en que participan cientos de personas. Estos eventos aportan muchos beneficios para las ciudades y sus habitantes, pero tienen también sus inconvenientes.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
En mi opinión, la idea de organizar carreras masivas en los barrios céntricos de las grandes ciudades no es buena.	teza odbiegająca od tematu (teza jednostronna)
En muchas ciudades se organizan maratones u otros tipos de carreras de participación masiva. De este modo, las autoridades municipales intentan animar a los ciudadanos a hacer deporte.	brak tezy
Últimamente se organizan muchos eventos deportivos. Sin duda, eso tiene muchas ventajas, pero también puede causar muchos problemas.	teza niezgodna z tematem (brak nawiązania do <u>biegów</u> masowych organizowanych <u>w miastach</u>)

Przykłady podane w powyższej tabeli zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.

Elementy tematu

Elementami są: (1) wady i (2) zalety organizowania maratonów oraz innych biegów masowych w miastach.

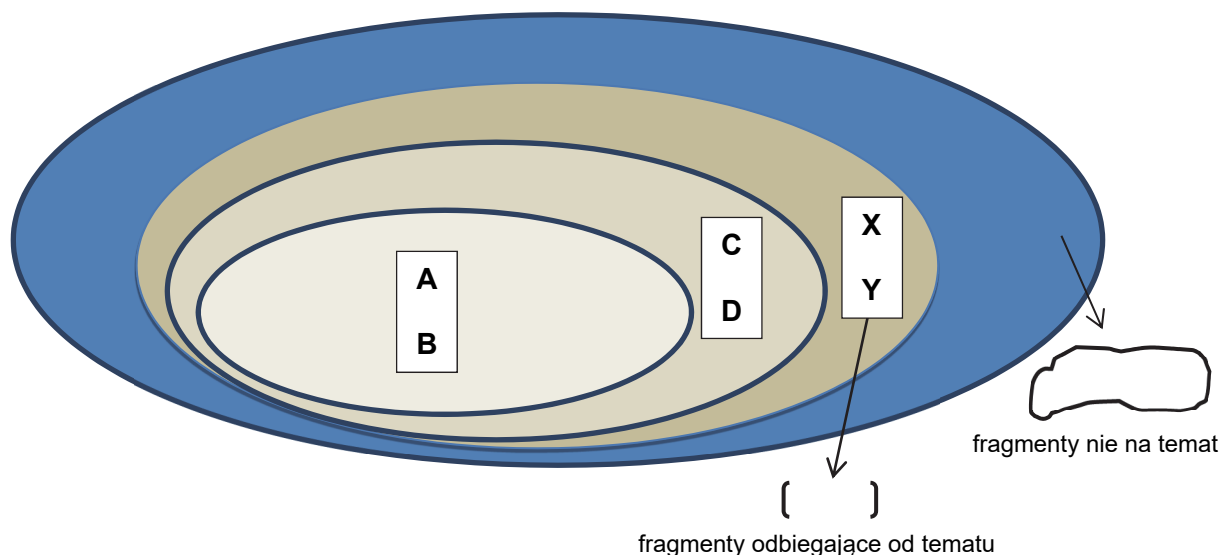
Dobre i złe strony mogą być przedstawione zarówno z punktu widzenia organizatorów, jak i mieszkańców miasta lub uczestników biegów.

Zgodność z tematem

Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz wady i zalety
 elementy tematu

organizowania maratonów oraz innych biegów masowych w miastach } „główka”

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
  - opis maratonu zorganizowanego w mieście
  - relacja z przygotowań kondycyjnych zawodników do biegu w mieście.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
  - rozważania na temat zasadności organizowania różnych imprez masowych (np. koncertów, jarmarków) w miastach bez nawiązania do biegów / maratonów.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
  - wady i zalety życia w mieście (bez nawiązania do organizowanych w nich imprez masowych).

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy (np. *correos*, *corridas*, *correas*, *corres*, *carreteras* zamiast *carreras*), ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

1. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
2. Jeśli w rozwinięciu zdający podaje wady i zalety, a w podsumowaniu pisze, zgodnie z przedstawioną argumentacją, że jest więcej zalet/wad, to takie zakończenie jest akceptowane jako zgodne z treścią i tematem.

Przykład schematycznego zakończenia rozprawki
En conclusión, la organización de las carreras masivas en las ciudades tiene tanto sus ventajas como sus desventajas.

LIST**Temat**

Wraz z grupą kolegów chcielibyście wykonać graffiti na fasadzie osiedlowego domu kultury. W liście do dyrekcji domu kultury:

- uzasadnij, dlaczego chcecie wykonać graffiti właśnie w tym miejscu
- napisz, jakiego wsparcia oczekujecie na potrzeby tego projektu.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy, w tym odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący.

Uwagi:

1. Aby list był uznany za w pełni zgodny z tematem, musi być skierowany do dyrekcji domu kultury i dotyczyć projektu pomalowania / odnowienia budynku, w którym mieści się dom kultury.
2. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie listu.
3. Wstęp musi zawierać cel napisania listu zgodny z tematem, np. prośbę o wyrażenie zgody na pomalowanie budynku, przedstawienie pomysłu odnowienia budynku itp.

Elementy tematu

Elementami są: (1) argumenty przemawiające za potrzebą wykonania graffiti na fasadzie budynku, w którym mieści się dom kultury (2) przedstawienie oczekiwań autorów projektu skierowanych do dyrekcji domu kultury.

(1) argumenty przemawiające za potrzebą wykonania graffiti na fasadzie budynku, w którym mieści się dom kultury

Realizując pierwszy element tematu, zdający powinien uzasadnić wybór miejsca, w którym ma być wykonane graffiti. Uzasadnienie powinno dotyczyć wyboru ściany budynku. Akceptuje się również wypowiedź, w której zdający uzasadnia potrzebę wykonania graffiti na budynku właśnie domu kultury, a nie innej instytucji. Argumenty mogą dotyczyć np. zmiany estetyki budynku, potrzeby odnowienia ściany, przyciągnięcia uwagi przechodniów itp.

(2) przedstawienie oczekiwań autorów projektu skierowanych do dyrekcji domu kultury

Aby drugi element tematu był zrealizowany, wymagane jest określenie w liście, jakiego wsparcia ze strony dyrekcji oczekują autorzy projektu, np. wsparcia finansowego, znalezienia sponsorów, wypożyczenia narzędzi lub pomocy w ich zakupie, wydania zgody lub wystąpienia o zgodę do władz miasta, udostępnienia pomieszczenia gospodarczego, zachęcenia innych osób do udziału w projekcie itp.

Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją jednego z elementów polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.

Zgodność z tematem

Wraz z grupą kolegów chcielibyście wykonać graffiti na fasadzie osiedlowego domu kultury. } „główka”
W liście do dyrekcji domu kultury:

- uzasadnij, dlaczego chcecie wykonać graffiti właśnie w tym miejscu } element 1.
- napisz, jakiego wsparcia oczekujecie na potrzeby tego projektu. } element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
  - uzasadnienie wyboru właśnie graffiti, a nie innej formy plastycznej
  - opis pomieszczeń w siedzibie domu kultury
  - opis odnowionych budynków w okolicy.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
  - przedstawienie innych inicjatyw piszącego i jego kolegów.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
  - przedstawienie oferty domu kultury, bez nawiązania do jednego z elementów tematu.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.

8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypowiedzi.

Elementy charakterystyczne dla formy

List musi zawierać odpowiedni zwrot rozpoczynający, np. *Estimado señor / Estimada señora*, i kończący, np. *Atentamente / Saludos cordiales*. Jeśli zdający stosuje zwrot rozpoczynający typu: *Querida Directora / Hola a todos / Buenos días* lub zwrot kończący typu: *Besos / Hasta luego*, to taka realizacja elementu charakterystycznego dla formy jest kwalifikowana na poziom 0.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakowania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *simpático, interesante, bonito*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji

komunikacyjnej (np. *volver a ver* zamiast *ver otra vez*; *trabaja de camarero* zamiast *trabaja como camarero*; *acaba de salir* zamiast *ha salido hace un rato*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *El libro fue escrito a mediados de siglo pasado*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
  - nieczytelna LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
  - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *película, banda*, np. *la telenovela "M jak miłość"*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *He leído Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za

zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *en casa* (2 wyrazy), *por esos chicos* (3 wyrazy), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 de enero de 2015* (5 wyrazów), *1780* (1 wyraz).
2. Jako jeden wyraz liczone są
  - wyrazy łączone dywizem
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *sms*, *s.f.*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 wyraz, *el siglo XX* = 3 wyrazy.
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „buźki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ayer perdí el teléfono en sklep obuwniczy.* – 7 wyrazów.